

A *La Gaceta* (antecedent del BOE), hi trobem la: "*Real Orden de 10 de Junio de 1916. Aprobando el proyecto presentado por los arquitectos D. Enrique Catá Catá y D. Eusebio Bona Puig para construir un edificio destinado a los servicios de Correos y Telégrafos en Gerona*".

Enric Catà va obtenir el títol l'any 1903, en una promoció de solament quatre arquitectes. El 1914 va ésser professor numerari i el 1917 catedràtic a l'Escola de Barcelona, on va exercir la docència fins al 1937. L'Eusebi Bona era més jove, va tenir el títol d'arquitecte el 1915 i tenia 26 anys quan, juntament amb l'Enric Catà, va idear i projectar el bell edifici de l'avinguda de Ramon Folch.

Sens dubte, aquella fou una de les seves primeres obres. Si l'Enric Catà disposava d'experiència professional, en Bona havia de posar-hi la il·lusió i l'entusiasme de la joventut. El resultat de tot plegat el podem veure a la Gran Via. És un edifici important i equilibrat, de planta i dos pisos, amb una cúpula centrada. La façana de la primera planta és tota de pedra mentre la dels pisos és d'una combinació de pedra i maó. S'hi entra pujant uns graons també de pedra; la portalada es perllonga cap amunt, amb grups escultòrics. A la dreta, l'edifici inicia les voltes de la plaça de Sant Agustí, que ja foren previstes el 1916, mentre a l'esquerra hi ha el moll de càrrega. Aquest bell edifici va substituir les oficines de

Correus Vells, al cap d'avall del carrer de la Força.

Al concurs de projectes que es va convocar per a la construcció d'aquest edifici de Correus, també hi va presentar el seu projecte l'arquitecte gironí Rafael Masó i Valentí (1880-1935). Era un edifici d'estil noucentista, com totes les seves obres, molt bonic, però que no va guanyar el concurs. Llavors aquell projecte no fou prou valorat, però, avui, seria una joia del Noucentisme. Aquest projecte de Masó i Valentí ha estat exposat al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, dins la recent exposició "El noucentisme, un projecte de modernitat".

Les obres begurenques de Bona són: el xalet de Joan Ventosa i Calvell a Aiguablava; la casa de Balagué i Calicó, a Sa Tuna (1947); la de Josep Ralló i Ferriol, a Begur (1960); la Residència Marpinc, de Fornells (1954); el projecte, impulsat pel rector mossèn Eduard Busquets i Porcioles, d'unes escoles municipals, a Begur (1950); i moltes d'altres entre les quals hi ha la pròpia casa de la família Bona a Sa Tuna, certament no gaire reeixida, de la qual l'escriptor Josep Pla digué que s'assemblava a una cotxera de tramvies.

L'obra barcelonina.- És la més nombrosa i important. Hi ha edificis d'en Bona per l'exemple, per la Diagonal, a Sant Gervasi, etc. Va viure els anys en què la Barcelona extramurs era una oferta de sol edificable abundant.

Encara no havien sorgit els promotors i els edificis eren propietat d'un sol amo. Els encàrrecs els feien, doncs, persones adinerades que destinaven l'edifici a lloguer. En són exemples: la casa de Jaume Mateu, Alí-Bey 11, del 1927 (premi Ajuntament); la casa de Vicens Montal, Diagonal 550, any 1928; la casa Jaume Mateu de la Diagonal/Balmes/París, del 1930; el Bloc Residencial del Frare Negre, a Balmes/P. San Gervasi/Folgaroles/Moragas, del 1935; les cases de Rita Llovet, Xammar, Pujades-Jorba, Lluís Rocamora i tantes d'altres.

També construí edificis per companyies tan importants com La Unión y El Fénix, i Banco Español de Crédito, amb seus i oficines a molts llocs d'arreu d'Espanya. També foren clients de l'Eusebi Bona empreses industrials importants i de tota mena, com: Nestlé, Pirelli, Damm, Ford Motor Ibérica, Elizalde, SAFA (Blanes), Llobet-Guri (Calella), La Farga Lacambra i moltes d'altres, a voltes amb construccions en diversos indrets. També són obra seva l'antic camp de les Corts, del FC Barcelona, amb les successives ampliacions; la pròpia Escola Superior d'Arquitectura a la Zona Universitària (1954-1960); la d'Aparelladors; la de Nàutica; el Manantial "La Mina" de Caldes de Malavella; el Palau de Projeccions de Montjuïc (1929); Correus de Saragossa (1917); el Monumento a los Caídos de la Diagonal de Barcelona (1939); l'escorxador de Mataró (1934); etc.

Així mateix va condicionar la finca dels Güell a Pedralbes per convertirla en l'actual Palau Reial, si bé ho féu conjuntament amb el conegut arquitecte F. de P. Nebot. Intervingué en la reforma del Liceu, el projecte d'alguns cinemes, esglésies, panteons funeraris, etc.

Finalment, s'ha d'esmentar alguna actuació de tipus urbanístic, com el Pla Parcial de la Diagonal, amb el projecte d'un grup residencial a la plaça de Pius XII (1950).

L'obra de l'Eusebi Bona és veritablement important i la catalogació del seu fons ha hagut de menester més de 600 fitxes.

Edifici del Banco Español de Crédito, a la plaça Catalunya de Barcelona.